

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента
ПРАКТИКУМ З ПРОЄКТУВАННЯ
ЕКСКУРСІЙНИХ І ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ
підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
освітньо-професійної програми «Музейний менеджмент,
культурний туризм»

Силабус освітнього компонента «ПРАКТИКУМ З ПРОЄКТУВАННЯ ЕКСКУРСІЙНИХ І ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, за освітньо-професійною програмою «Музейний менеджмент, культурний туризм».

Розробник: Чибирак Світлана Вікторівна, доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, кандидат історичних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Надольська В. В.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувачка кафедри:

(Гаврилюк С. В.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна/освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво	Нормативний
Кількість годин / кредитів 150/5	027 Музеєзнавство, пам'яткознавство	Рік навчання <u>4-й</u>
ІНДЗ: є	Музейний менеджмент, культурний туризм	Семестр 7-ий
	Бакалавр	Лекції
		Практичні (семінарські) 48 год.
		Самостійна робота 92 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання – українська		Навчальний план 2020 р.

II. Інформація про викладача

Чибирак Світлана Вікторівна
кандидат історичних наук
доцент
доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності
Контактна інформація (0638536950, Chibirak.Svitlana@vnu.edu.ua)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Дисципліна «Практикум з проектування екскурсійних і туристичних маршрутів» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін і спрямована на: ознайомлення здобувачів вищої освіти з методикою проектування міських екскурсійних маршрутів, турів вихідного дня, туристичних програм; використання картографічних веб-сервісів для формування схеми маршруту; практичне застосування знань для створення екскурсійного продукту.

2. Пререквізити: Вивчення дисципліни базується на засвоєнні попередніх курсів – «Вступ до спеціальності», «Історія музейної справи», «Музеєзнавство», «Експозиційно-виставкова робота музеїв», «Пам'яткознавство», «Культурний туризм», «Історія Європи», «Україна: історія, культура, ментальність», «Світова культурна спадщина», «Музейні центри світу», «Творчий феномен Лесі Українки», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Зв'язки з громадськістю», «Етика ділового

спілкування», «Культурно-освітня робота музеїв», «Історія і практика екскурсійної діяльності», «Туристичні ресурси».

Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються у ході вивчення даної дисципліни, будуть потрібні при проходженні «Практики з екскурсійно-туристичної діяльності» та «Переддипломної практики», складанні атестаційного екзамену, написанні кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою є формування у здобувачів освіти практичних навиків розробки екскурсійних маршрутів. **Завдання:** ознайомити здобувачів освіти з методикою маркетингових досліджень щодо туристичного продукту; навчити створювати екскурсійний маршрут та здійснювати калькуляцію вартості культурного продукту; сформувати навички використання картографічних веб-сервісів у фаховій діяльності; навчити складати договори з перевізниками, закладами розміщення та харчування, страховими компаніями, домовлятися про екскурсійне обслуговування у музеях, заповідниках, з місцевими гідами; навчити використовувати глобальні системи бронювання в туризмі (GDS, ADS).

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення освітнього компонента дозволить здобувачу вищої освіти набути наступні компетентності:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань та взятих обов'язків.

Спеціальні компетентності (СК): СК 1. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо відповідно до розуміння тенденцій розвитку музейної справи, пам'яткоохоронної діяльності та культурного туризму. СК 3. Здатність діяти відповідно до чинного законодавства (України та міжнародного) у галузі музейної справи, пам'яткоохоронної діяльності та культурного туризму. СК 5. Здатність забезпечувати обслуговування відвідувачів. СК 10. Здатність здійснювати взаємодію музейно-заповідної мережі, об'єктів культурної спадщини з туристичною сферою. СК 11. Комунікувати та співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними музейними, пам'яткоохоронними та туристичними інституціями. СК 12. Здатність здійснювати дослідження попиту і пропозиції на ринку культурного туризму та формувати конкурентоздатний культурний продукт. СК 13. Здатність аналізувати і співставляти тенденції розвитку культурного туризму у країнах світу і в Україні.

Програмні результати навчання (ПР): ПР 14. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва. ПР 15. Формувати план культурно-освітньої роботи та організувати заходи з популяризації музейних цінностей, об'єктів історико-культурної спадщини, природних пам'яток з врахуванням потреб

різних верств населення. ПР 16. Розробляти концепцію, структуру екскурсії; вміти проводити екскурсію на високому професійному рівні.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усьо го	Лек.	Практ. (сем)	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні підходи до організації екскурсії та туру						
Тема 1. Понятійний апарат екскурсійно-туристичного обслуговування.	6		2	4		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 1
Тема 2. Види турів та їх особливості.	6		2	4		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 1
Тема 3. Дослідження туристичних ресурсів та екскурсійних об'єктів для запланованого маршруту.	10		4	6		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 4. Методи вивчення попиту на культурний продукт та аналіз пропозицій конкурентів.	12		4	6	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 5. Карта-схема маршруту. Довідкові матеріали по маршруту.	10		4	6		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 6. Особливості розробки міського, регіонального, закордонного екскурсійного маршруту.	12		6	6		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 3
Разом за модулем 1	56		22	32	2	11 балів
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти розробки екскурсійно-туристичного маршруту						
Тема 7. Картографічні веб-сервіси у формуванні схеми маршруту екскурсії/туру.	10		2	8		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 8. Схеми роботи з транспортними компаніями (авіакомпанії, залізниця, автомобільний, річковий та морський транспорт).	10		4	6		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Тема 9. Договори з закладами розміщення та харчування туристів.	12		2	8	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 10. Вибір страхової компанії та організація візової підтримки туристів.	10		2	6	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 11. Договір на надання екскурсійних та туристичних послуг.	10		2	6	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 2
Тема 12. Робота з системами бронювання GDS та ADS.	10		4	6		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4

Тема 13. Калькуляція екскурсійного та туристичного маршрутів.	16		4	10	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Тема 14. Апробація, просування та реалізація туристичного продукту.	16		6	10		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 6
Разом за модулем 2	94		26	60	8	26 балів
Активність та систематичність підготовки						3 бали
Види підсумкових робіт						Бали
Модульна контрольна робота						60 балів
Всього годин / Балів	150		48	92	10	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Опрацювати терміни: «екскурсія», «тур», «туристична програма».
2. Опрацювати питання: «Види екскурсійних маршрутів».
3. Проаналізувати екскурсійні маршрути за одним напрямом двох туристичних фірм (об’єкти показу, тривалість, вартість).
4. Підготувати доповідь про українського/зарубіжного консолідатора.
5. Підготувати реферат про «Онлайн та офлайн інструменти для реалізації туристичних продуктів (реклама, виставки, друкована продукція, діджитал просування, лендінги та ін.).
6. Створити презентацію екскурсійного/туристичного маршруту.
7. Створити схему екскурсійного/туристичного маршруту.
8. Підготувати рекламний буклет екскурсійного/туристичного маршруту.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до “Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки” від 29 червня 2022 р. (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf) та з врахуванням політики щодо академічної доброчесності. Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. Поточна оцінка є сумою балів, які отримує здобувач вищої освіти за: поточну роботу з відповідних тем (37 балів); активність та систематичність у підготовці до семінарських занять (3 бали).

Максимальний бал за кожен з форм роботи визначається силабусом освітнього компонента. При цьому сума поточних балів за семестр становить 40 балів.

Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: регулярно відвідувати навчальні заняття, систематично засвоювати теоретичний матеріал та виконувати завдання для самостійної роботи, активно працювати на семінарах та лекціях, брати участь в обговоренні проблемних і дискусійних питань, відпрацьовувати пропущені пари.

Модульний контроль здійснюється відповідно до академічного календаря у письмовій формі за тематикою лекційних і семінарських занять (тестування, виконання теоретичних і практичних завдань). Максимум – 60 балів.

Викладач на початку вивчення курсу ознайомлює студентів із політикою оцінювання, визначає дедлайни (зазначаючи терміни здачі усіх видів запланованих робіт). Продовження дедлайну можливе лише у зв'язку з форс-мажорною ситуацією та за наявності документів, що її підтверджують. За поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) і за умови погодження з деканом факультету навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в тому числі і в online формі. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом (програмою) освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Студенти мають дотримуватися академічної доброчесності: самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); при виконанні завдань самостійної роботи вказувати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права. Недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять та проведення модульного контролю в цілях, якщо це не пов'язано із навчальним процесом.

Консультації надаються оффлайн (в аудиторії згідно графіку) та онлайн (через платформи Teams або Zoom, за допомогою електронної скриньки).

Окремі теми, змістовий модуль чи освітня компонента може бути перезараховано здобувачу вищої освіти відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» від 29 червня 2022 р. (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB

%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

V. Підсумковий контроль

Оцінку за екзамен викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти

Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт анулюються. Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової (максимум 40 балів) та екзаменаційної (максимум 60 балів) оцінок. Складання екзамену відбувається в усній формі. Допускається не більше як два рази перескладати іспит: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

На екзамен виносяться такі питання:

1. Аналіз ризиків реалізації екскурсійного маршруту.
2. Апробація туристичного продукту.
3. Вибір страхової компанії та організація візової підтримки туристів.
4. Види екскурсійних маршрутів.
5. Визначити методичні засоби та техніки проведення екскурсії.
6. Визначити складові процесу підготовки екскурсійного/туристичного маршруту, запропонованого викладачем.
7. Визначити туристичні ресурси екскурсійного/туристичного маршруту, запропонованого викладачем.
8. Визначити цілі, інтереси, мотивації екскурсантів для проектування екскурсійного маршруту, запропонованого викладачем, та надання якісних послуг.
9. Визначити, запропоновані викладачем, види екскурсійних/туристичного маршрутів.
10. Використання річкового та морського транспорту в екскурсійній діяльності.
11. Дослідження туристичних ресурсів маршруту.
12. Згрупувати, запропоновані викладачем, екскурсійні маршрути за кількома ознаками.
13. Описати процес укладання договорів з закладами розміщення туристів.
14. Описати процес укладання договорів з закладами харчування туристів.
15. Описати процес укладання договорів на надання туристичних послуг.

16. Охарактеризувати підходи до створення карти-схеми маршруту.
17. Охарактеризувати етапи калькуляції екскурсійного маршруту.
18. Охарактеризувати картографічні веб-сервіси у формуванні схеми маршруту
19. Охарактеризувати методи вивчення попиту на культурний продукт та аналіз пропозицій конкурентів
20. Охарактеризувати онлайн та офлайн інструменти для реалізації екскурсійного продукту.
21. Охарактеризувати процес реалізації екскурсійного/туристичного продукту.
22. Охарактеризувати роль консолідаторів на туристичному ринку.
23. Проаналізувати конкурентне середовище екскурсійного/туристичного маршруту, з використанням запропонованих викладачем даних.
24. Проаналізувати можливі довідкові матеріали по маршруту.
25. Проаналізувати цільову аудиторію екскурсійного/туристичного маршруту, з використанням запропонованих викладачем даних.
26. Провести орієнтовну калькуляцію екскурсійного/туристичного маршруту.
27. Рекламування екскурсійного/туристичного продукту.
28. Робота з системами бронювання GDS та ADS.
29. Сформувати особливості організації роботи екскурсійних бюро з автомобільним/автобусним перевізником.
30. Сформувати особливості розробки закордонного екскурсійного маршруту.
31. Сформувати особливості розробки міського екскурсійного маршруту
32. Сформувати особливості розробки регіонального екскурсійного маршруту
33. Схеми роботи екскурсійних бюро з авіакомпаніями.
34. Схеми роботи екскурсійних бюро з залізничним транспортом.
35. Укласти карту-схему, запропонованого викладачем, екскурсійного/туристичного маршруту.
36. Укласти тур вихідного дня, з використанням запропонованих викладачем даних.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення

90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Альтгайм Л. Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій. Тернопіль, 2007. 113 с.
2. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2004. 288 с.
3. Виноградова О. В. Організація транспортного обслуговування туристів. Курс лекцій для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.140103 «Туризм». Донецьк : ДонНУЕТ. 2012. 143 с.
4. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 248 с.
5. Герасименко В. Г. Організація надання туристичних послуг : навч. пос. Одеса : Атлант, 2014. 244 с.
6. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 144 с. URL : https://get.ucoz.net/ld/4/418/Organizatsiya_e.pdf
7. Косташук В. І. Економіка і ціноутворення в галузі туризму : навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2012. 140 с.
8. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навч. пос. Київ : Альтпрес, 2003. 104 с.
9. Мальська М. П., Худо В. В., Занько Ю. С. Організація туристичного обслуговування: підручник. Київ : Знання, 2011. 275 с.
10. Михайліченко Г. І. Туроперейтинг: підручник. Київ: ЦІТ КНТЕУ, 2018. 304 с.
11. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
12. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.
13. Bonita M. Kolb. Tourism Marketing for Cities and Towns: Using Branding and Events to Attract Tourists. Butterworth-Heinemann: Elsevier Inc., 2006. 310 p.

14. The official website for World Tourism Organization UNWTO. URL : <http://www2.unwto.org>

15. Travel and Tourism Economic impact 2022. URL : <https://wtcc.org/Portals/0/Documents/Reports/2022/EIR2022-Global%20Trends.pdf>

Інтернет-ресурси:

1. Глобальні системи бронювання в туризмі. URL : <https://infotour.in.ua/gds.htm>
2. Booking Holdings Inc. – світовий лідер в галузі онлайн-туризму та супутніх послуг. URL : <https://www.booking.com/>
3. Комунальне підприємство «Центр туристичної інформації та послуг» <http://visitlutsk.com/>